

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

Ker se je naročnina vsled odprave koleka nekoliko znižala, velja sedaj

„SLOVENSKI NAROD“

za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . . „ 11.— | En mesec . . . . „ 1-90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.
S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . . „ 13.— | En mesec . . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Državnozborna volitev na Goriškem.

Borba za slovenski državnozborni mandat goriški spada mej najzanimivejše in najpomembnejše, kar jih je kdaj bilo mej Slovenci in četudi nje končni izid ne zadovoljuje stranke, ki je v zadnjem času razvila zastavo svobodomiselnosti, je pa vendar tak, da se zmagovalc svoje zmage ne more posebno veseliti.

Izvoljen je bil zopet grof Alfred Coronini. Ali s kako težavo je zadobil mandat! Tisti grof Coronini, pred katerim so se goriški rojaki dolgo časa tako rekoč valjali v prahu, kateri je užival neomejeno zaupanje vseh krogov izvzemši najčrnejše klerikalce iz okolice „Primorskega Lista“, tisti grof Coronini, ki je bil nekak malik za goriške Slovence, je moral za mandat v resnici potiti krvav pot in bi ne bil nikdar zmagal, da mu niso v zadnjem trenutku priskočili na pomoč najhujši njegovi nasprotniki.

A kako ugoden je bil položaj grofa Coroninija v primeri s položajem njegovega protikandidata dr. Staniča! Coronini se je opiral na staro organizacijo, naslanjal se je na stranko, ki je doslej hodila neko srednjo pot in ima vsled tega obilo simpatij tudi v tistih krogih, ki so sicer odločno protiklerikalni, imel je na svoji strani večino duhovščine, dočim je njegov protikandidat brez politične preteklosti, brez vsega tistega vpliva, ki ga ima starejši aktivni politik, pravi homo novus, ki se je mogel zanašati samo na moč tistih idej, ki jih je razvil v svojem programu.

In v zvezi s temi nejednakostmi med močmi jednega in drugega kandidata je pri prvi volitvi grof Coronini zaostal za dr. Staničem, tako da je prišlo do ožje volitve, in pri tej je zopet zmagal grof Coronini jedino le s pomočjo glasov, s katerimi so razpolagali pristaši „Primorskega Lista“.

Najveselejši moment v vsej tej volilni borbi je vsekako to, da se je izkazalo, kako malo zaslombe ima skrajni klerikalizem „Primorskega Lista“. Ta duhovniška stranka je imela vsega skupaj samo kacic 40 glasov na razpolaganje in še te je pridobila le s tem, da je agitovala z imenom moža, kateremu ugleda in zaslug tudi njegovi nasprotniki ne odrekajo, z imenom nekdanjega poslanca dr. Josipa viteza Tonklija.

Nasprotno pa se je pokazalo, da je večina neodvisnih mož v deželi in zlasti inteligenca zavzeta za tiste ideje, ki jih je razvil v svojem programu dr. Stanič. Pri tem je pomisliti, da je v tej volilni borbi vsled osebnih razmer še mnogo svobodomiselnih mož stalo na strani grofa Coroninija ali, bolje rečeno, na strani dr. Gregorčiča.

Pri minoli volitvi je napredno svobodomiselnost slovenstvo na Goriškem prvičkrat nastopilo, a uspeh, ki ga je doseglo, je tako mogočen protest proti dosedanji politiki, da za nadaljni razvoj političnih razmer na Goriškem ne more ostati brez posledic. Svobodomiselnost elementi so spoznali, kakšne so v resnici razmere, spoznali so, da jim je treba trdnjše organizacije, nego so jo imeli doslej, a čim jo ustvarijo, se razmere hitro predrugačijo.

Nekaj cerkvene zgodovine.

V.

(Konec.)

Koncem 11. stoletja se začnejo križarske vojne. Trpele so skoraj 200 let. Pobožni pisatelji vidijo v njih zgolj versko navdušenje, ki hoče deželo, v kateri je Kristus živel, iztrgati Turkom iz rok in jo Kristjanom pridobiti. Ekonomski pravijo, da se v človestvu malo iz etičnih, pač pa skoraj vse iz gospodarskih nagibov zgodi. Evropa je bila v teh časih že precej poljudena. Fevdalci so divje gospodarili. Vladala je velika nezadovoljnost. Ljudje so iskali kako izboljšanje zvnaj fevdalne domovine. Skratka: Križarske vojne so moderne kolonialne vojne v stari obliki. Tisoč in tisoč ljudi najde v teh križarskih vojnah smrt. Evropa ima potem malo ljudi in malo delavcev. Zdaj začnejo fevdalci lepše ravnati s tlakarskim materialom in škofi kakor tudi deželni knezi in samostani uvidevajo, da je treba boljšega gospodarstva. Fevdalci se podajo, da dolžnosti tlakarjev postavno utrdijo, da si ložje pridržijo tlakarje. Tedaj so jim že lahko v mesta uhajali. Prej to ni bilo mogoče, ker je vsak fevdalec vrgel v ječo ubežnega tlakarja. V časih križarskih vojn nastanejo viteški redi. Ti si pridobijo posestva in cele dežele, posebno slovanske. Nemčili so z mečem. Bili pa tudi trgovci katoliške cerkve. Trgovina je začela uspevati, in katoliška cerkev je videla svoje koristi v njej. Nemški viteški red je bil prav spreten veliki trgovec. Slovenske zemlje je imel veliko v svoji lasti, posebno najboljše vinorodne kraje, v katerih se je nahajala trta še od Rimljanov. Še danes drži roko na marsikaterem dobrem slovenskem vinogradu.

Katoliška cerkev prispe v 11., 12. in 13. stoletju do vrhunca mogočnosti. Vse bogastvo fevdalnega gospodarstva je v njenih rokah. Papeštvo se oprostí varuštva kraljev in cesarjev in postane kralj vseh kraljev. Najdemo pa tudi v teh stoletjih vse nasledke cerkvenega bogastva, kakor prej. Duhovniška mesta so se zopet prodajala in posvetni duhovnik je živel grdo. Fevdalna cerkev ne more več jemati revežev v varstvo; človekoljubje najde v mestih streho. Na Angleškem je bila v tej dobi trgovina s sužnji v cvetju. Kralj Edgar podal je grozno sliko angleškega duhovništva tega časa: „Duhovniki so oskrnjevali cerkve z nespodobnim vedenjem, norce so v cerkvi brili, pijančevali so in živeli razuzdano. Ali so moji predniki zato du-

hovnikom polovico kraljestva podarili, da tako razuzdano živijo z nemarnim ženstvom, da se pasejo pri opulentnih pojedinah, da si držijo lovske pse, da si vsemogoča vživanja kupijo“? Na Nemškem in v Italiji ni bilo drugače. Samostani so v teh časih središča cerkvenega življenja. V tem času, ko kraljeva oblast nič ne pomeni, se tepejo fevdalci mej sabo. Miroljubni ljudje beže v samostane. Samostani postanejo po darilih bogati, gostoljubni so. Veliki organizator samostanov v teh časih, sv. Bernard jih drži v redu. Cistercijenci nastopijo. Ali mnih v tem času zapuste regulo sv. Benedikta glede ročnega dela. Delo je bilo že razvito, in treba je bilo le nadzorovanja. Clugniacenci in Cistercijenci so se zaradi tega pričkali, ker so se slednji le bolj lahkimi strani njihove zaveze držali. Posvetno duhovenstvo se posvetno tepe z družimi fevdalci. Papež Gregor VII. podpira sv. Bernarda in hoče tudi posvetno duhovenstvo reformirati. Ali bilo je zaman. Zadovoljen je moral ta papež biti, da je spravlil duhovenstvo vsaj za nekaj časa iz simonije in nerednega spolnega življenja. Boji za prvenstvo papeštva in duhovništva so imeli to posledico, da se je duhovnik prevzel, misleč, da le on vse velja. („Es wurde der Clerus durch die Theorien von der Alles überragenden Gewalt des Priestertums und von der Unterordnung alles Weltlichen in einen Gegensatz zum ganzen Laienstande gebracht, der alsbald aufhösend in jeder Beziehung wirkte.“) Bilo je naravno, da je obstajalo v takem razmerju vse delovanje posvetnega duhovenstva v pohlepčnosti po nadvladi in po premoženju, da se je za to v posvetne stvari utikalo, da je postalo politična moč. Za ohranitev te politične premoči je duhovenstvo izrabljalo vse svoje moči. „Ono tiho delo s pomočjo idej, čednosti in dobrih izgledov, po ljubezni, ki se za družbo žrtvuje in očetovsko za reveže in zapuščene skrbi, nehalo je pri posvetnih duhovnikih ter iskalo zavetišča v samostanih“. Reveži teh stoletij so zadrage snovali. Že nastopajo predniki thustitov in družih komunističnih ustašev. „Eksistenca teh je težka obtožba pohlepčnosti tedanjega duhovenstva. Sv. Bernhard biča ognjevitost to duhovenstvo. Papežu Evgeniu III. piše: „Ali posvetno oblast — ali aposteljstvo?“ Cerkev je postala celo posvetna. Sv. Bernhard piše: „Papež naj ne pozabi, da apostoli in njihovi nasledniki niso poklicani k gospodstvu, ampak v delo. Papež se ne sme vtikati v posvetne reči, ker mu je Kristus višjo nalogo dal. On ima o grehah soditi, ne pa o njih in o pešestvih. Kdaj so apostoli sodili o mejah lastine in kdaj so oddajali posestva?“ Po smrti sv. Berharda propade tudi disciplina pri Cistercijencih, kakor je prej pri družih Benediktincih. Bogastvo Cistercijencev postalo je veliko. („Der Reichthum der Cistercienser war sprichwörtlich.“) Z bogastvom pride greh tudi v samostane. Nastali so beraški mnih; Franc iz Asisa in sv. Dominik sta nastopila. Te pridige so prišli ljudje veliko milj daleč poslušati.

V Ljubljani, 31. januarja

Spravne konference in stališče nemških nacionalcev.

„Mittheilungen des Deutschen nationalen Vereines für Oesterreich“ pišejo o stališču nemških nacionalnih radikalcev glede spravnih konferenc. Mir

med Čehi in Nemci je — pravi člankar — nemožen, dokler se Čehi ne sprijaznijo z mislijo, da mora biti nemščina državni jezik. Ako sprejmo Čehi ta pogoj, je mogoče, da se nemški nacionalci združijo s Čehi v boju proti škodljivemu vplivu fevdalnih aristokratov in klerikalcev ter za preosnovo parlamenta v pravo zastopstvo avstrijskih narodov. Dokler pa bodo Čehi zavezniki Poljakov, fevdalcev in klerikalcev, ne bo konec boja. Zato pa spravne konference ne bodo imele nobenega uspeha. Čehom je sedanja ustava le zapreka, da ne morejo uresničiti svojih državnopravnih sanj. Člankar pozivlja zategadelj Nemce na daljnji neizprosni boj po geslu posl. Kaiserfelda: „Oestereich wird deutsch sein, oder es wird nicht sein“. Končno odreka člankar pravico Nemcem, ki se spravnih konferenc vdeležé, imenovati se zastopnike in govornike nemškega naroda.

Odstop Salisburyja.

Lord Salisbury, ki po smrti svoje so-proge boleha, je postal vsled zadnjih nesreč v Južni Afriki seveda še bolj nervozen. Kakor brzojavljajo iz Londona, je Salisbury že demisioniral, a kraljica ga je baje preprosila, da ostane v sedanjih težkih časih na svojem odgovornem mestu. Salisbury je baje izjavil, da ostane le pod tem pogojem, ako ga parlament ne bo delal soodgovornega in sokrivega porazov na afričanskih bojiščih. Znano je, da je bil Salisbury v jeseni, ko so se vršile radi vojne z Buri ministrske konference, proti vojni, a da je Chamberlain s svojo bojevitostjo zmagal vpliv miroljubnega Salisburyja. Vspricho jako previdnega prestolnega nagovora kraljice Viktorije, ki se je postavila tudi na stališče, da treba izvojevati vojno na vsak način, bode opozicija bolnega Salisburyja, ki je izgubil na bojišču tudi svojega najmlajšega sina, nedvomno pardoni-rala ter naskočila le Chamberlaina, sicer pa se izjavila za nadaljevanje vojne.

Vojna v Južni Afriki.

Maršal Roberts je brzojavil v London, da je „ob Tugeli položaj neizpremenjen“. Družega ni vedel sporočiti v tolažbo nesrečnih Angležev, ki objokujejo izgubo nad 2000 mož. Položaj je toraj neizpremenjen, to se pravi: Angleži se umikajo še vedno z levega brega Tugele na desnega. Kakor pišejo vojaški listi, se mislijo pomakniti polagoma še dalje proti jugu, menda prav do mesta Frere. Bati pa se je, da zgrabijo Buri dolgo kolono 5000 angleških vozov in do 50 topov na poti proti Freru, kajti ta pot se vije skoraj med samimi soteskami. Burski general Luka Meyer je že 24. t. m. pri Kolensu napadel in obkolil dva večja oddelka Angležev. Ako je dobil pravočasno pomoč, mu bo možno beg Angležev sila otežiti ter jim prizadeti novih materialnih škod. Hud udarec pa je zadel tudi Bure, ako je resnično poročilo iz Dur-bana, da je tvornica granat v Johannesburgu eksplodirala. To bi bila izguba, ki je v sedanjih razmerah naravnost nenadomestljiva. Buri sedaj tudi Kimberley z vsó vehemenco bombardirajo, o armadi lorda Methuena pa ni nobene vesti. Menda so jo Buri obdali tako, da se ne more ganiti. Poročilo, da je vdrl general White iz Ladysmitha, ni resnično. Buri so zasedli med Ladysmithom in reko Tugelo štiri skoraj sporedno stoječa hribovja, tako da je izključeno, da bi mogel White s svojimi par tisoči vojakov le misliti na beg skozi to nepretrgano vrsto burskih pozicij. Od začetka vojne doslej so izgubili Angleži

9523 mož, in sicer imajo 2436 mrtvih in 4811 ranjencev; 2308 možje so ujeti. Častnikov je ubitih 124, ranjenih 355 in ujetih 109. General Yule, ki je bil tepen pri Dundeeju, je docela zblaznel. Te dni so ga odpeljali iz Capstadta v London. Iz Berlina javljajo nadalje, da je bil dr. Jameson v zadnjih bojih ob Kimberleyu ranjen v nogo. V poslednji strašni bitki ob Tugeli pa je padel tudi nekdanji nemški poročnik pl. Brüsewitz, ki je nekako pred tremi leti v Karlsruhe v neki kavarni zabodel s sabljo tehnika Siepmanna, bil zato obsojen v večletno ječo, a še pred nastopom kazni oproščen.

Dopisi.

Iz Postojine, 26. januarja. Telovadno društvo „Sokol“ v Postojini je imelo 13. t. m. svoj občni zbor pri g. Fr. Paternostu. Udeležba je bila precejšnja. Starosta, gosp. dr. Dragotin Treo je pozdravil navzočne člane in jim polagal na srce, naj vedno delajo v prid naroda in bude narodno zavest. Tajnik, g. Janc je poročal o društvenem delovanju v minoletem letu, o izletih in zabavnih večerih, kar je bilo hitro končano, ker je bilo lani le malo zabavnih večerov. Blagajnik, g. Berne je poročal o denarnem stanju. Iz poročila je razvideti, da je društvo v denarnem oziru v boljšem položaju, kakor je bilo pretečeno leto. V odbor so bili izvoljeni g. Treo soglasno za starosta, in gg. Fr. Remic za podstarosta, Fran Paternost za četovodjo, Andrej Baraga za tajnika, Pavel Jurca za blagajnika, Anton Berne in Makso Šeber za odbornika. Po volitvi se je vnela daljša debata glede telovadnice, katere društvo nima in brez katere „Sokolu“ ni obstanka. Sploh se je povdarjalo, da treba več živahnosti. Kar se je govorilo, ni treba nositi v javnost, ker se lahko doma poravnava. Upamo pa, da bomo leto osorej lahko več pisali.

Iz Radomlja pri Kamniku, 28. jan. Vem, da mi gospod pisatelj dopisa, ki ga ima „Slov. Narod“ v svoji 21. številki. I. naslovljen iz Radomlja pri Kamniku, ne bode zameril, ako hočem po reku, resnico je treba spoštovati, podati nekako pojasnilo.

Težav, s kojimi se ima bojevati naše društvo ne bodem tu našteval in opisoval, akoravno jih je gosp. dopisnik prav milostno opisal, pač pa mi je tu opomniti glede našega častit. g. župnika, ki že peto leto pri nas v pokoju biva. Kakor so srdito gospodje iz Kamnika z vso silo pritiskali na društvenike, da bi jih od društva odvrnili in tako društvo pokopali, tako pa je ostal naš g. duhovnik miren, niti besedo niti z dejanjem ni pokazal svoje mrznje do društva. Da bi pa ta gospod duhovnik ne bi dal odveze komu, ker je čital „Slov. Narod“, to ni mogoče misliti o njem, da reči smem, to ni resnica. Mož je dovolj pameten, temeljito izobražen ter tudi dokaj samozavesten, da ne bo posnemal naših novodobnih kapelanov, ki se s svojim ravnanjem smešijo pred svetom. Sploh pa moram reči, da naš gosp. duhovnik prav redko kdaj spoveduje, ker je bolehen, zlasti pa še ker mu je sluh popolnoma opešal. Reči moram, da smo vsi Radomljani z našim g. duhovnikom popolnoma zadovoljni, ter le želimo, da bi povsod imeli takega duhovnika, potem ne bi bilo prepira in sovrašstva mej prebivalci. Kar se pa tiče učitelja in pouka v veronauku, bi bil gospod dopisnik lahko zamolčal.

Da tukajšnjim ljudem ni všeč, ker poučuje veronauk sedaj drug učitelj, je res, a res je tudi, da košček kruha, prav za prav pičel založaj, ki ga je dobival dose-danji učitelj, je bil tako krvavo zaslužen, da je bila škofova odredba najboljšje tolažilo učitelju.

Sploh pa moram pripomniti, da je tukajšnji učitelj sam večkrat prosil gospoda dekana, naj bi mu težavno breme poučevanja verouka, kojega je nad pet let opravljaj, odzvel. Toliko toraj v popravek, kojega je bil potreben omenjeni dopis.

Radomljan.

Občinski svet ljubljanski,

V Ljubljani, 30. januarja.

Seji je predsedoval župan Hribar, overovateljema zapisnika sta bila imenovana podžupan dr. Bleiweis in obč. svetnik Velkavrh.

Župan je naznanil, da sta kranjska hranilnica in g. Albert Samassa izjavila,

da zagotovljata obljubljen prispevek za zgradbo šentjakobskega župnišča in ga takoj izplačata, čim se zadevni hiši v Florijanskih ulicah podedeta.

Dalje je župan prečital: pismo, s katerim naznanja železniško ministrstvo, da je naročilo južni železnici, predložiti nemudoma projekt glede ljubljanske postaje; zahvalo društva zasebnih uradnikov za podporo in vladno izjavo, da si pridržuje izreči se glede zgradbe šentjakobskega mostu, kadar bo stvar dozorela.

Župan je končno naznanil, da je pri tobačni režiji sprožil, kdaj se obljubljene delavske hiše za osebe tobačne tovarne zgrade. Dobil je odgovor, da se bodo letos vršile poizvedbe glede potrebe in da se potem stvar uredi.

Naposled je prečital župan še resolucijo konservativnih obrtnikov, s katero se zahteva, naj obč. svet zgradbi škofovih zavodov v Ljubljani ne nasprotuje. Župan je pripomnil, da magistrat in obč. svet škofovim zavodom nista nasprotovala, ker se je škof že prej odločil, da zavodov ne zida v Ljubljani, nego se je magistrat s to zadevo bavil, sicer pa si je obč. svet svest svoje naloge in ne potrebuje nikakega poziva od konservativnih obrtnikov.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je dejal, da je še vedno nekaj naivnih ljudi, ki mislijo, da je obč. svet preprečil, da se ne bodo zidali škofovi zavodi v Ljubljani. Rekel je, da mu je odličan trgovec povedal, da mu je škof, še predno je stvar prišla v obč. svet, razodel, da hoče svoje zavode zidati zunaj Ljubljane, ker tako prihrani veliko tisočakov tako pri stavbi kakor tudi na užitnini. Podžupan je rekel, da je dotični trgovec pripravljen to potrditi. Iz tega se vidi, da obč. svet zgradbe škofovih zavodov v Ljubljani ni preprečil. (Obč. svet. dr. Tavčar: In če bi jih tudi bil!)

Obč. svet. Plantan je poročal o razsodbi ministrstva za notranja dela v zadevi uličnih tabel. Kakor znano, je ministrstvo razsodilo, da je župan postopal nezakonito, ko je samooblastno nabil samo-slovenske table, in vsled tega razveljavilo sklep obč. sveta, s katerim se je to nabitje odobrilo. Zajedno je vlada odredila, da je o izvršitvi njene odredbe poročati v treh tednih.

Župan je personalnemu in pravnemu odseku predložil obširno poročilo, v katerem zastopa stališče, da je bilo njegovo samolastno postopanje formalno morda nepravilno, da pa bi bil deželni odbor vendar lahko naknadni sklep obč. sveta rešil brez priziva. Obč. svet ni svojega mnenja glede napisov nikdar premenil. Sicer pa z odločbo deželnega odbora iz l. 1894. v tej stvari vendar ni vprašanje za večne čase rešeno, toliko manj, ker je odločba deželnega odbora iz l. 1894. izvirla iz prepričanja tedanjih členov; mej tem pa so prišli v deželni odbor drugi člani. Tudi je obč. svet uvaževal razsodbo državnega sodišča iz l. 1898., da se s podobnim sklepom praške občine niso kršile pravice ravnopravnosti nemških prebivalcev praških, dočim je kranjski deželni odbor se v svoji odločbi iz l. 1894. skliceval prav na načelo ravnopravnosti.

Županovemu poročilu je dodal poročevalec, da se ima obč. svet boriti na dve strani, proti tistim 90 Nemcem, ki nimajo sicer nobene posesti v Ljubljani, pa so vendar rekurali, na drugi strani pa proti neprijatelju, ki ga ni nihče pričakoval, to je proti deželnemu odboru. Deželna vlada je v tej zadevi postopala veliko mileše, kakor deželni odbor. Vlada je sklep obč. sveta potrdila, zahtevajoč le, da ga mora tudi deželni odbor potrditi. Obč. svet proti temu ni rekural, a njegova prošnja za odobrenje ni našla milosti pri deželnem odboru. Obč. svet je vedel, da je s svojim sklepom le storil svojo dolžnost. Povsod so take tablice, kakršna je večina prebivalstva, a če se o Ljubljani ne more reči, da ima slovenski značaj, potem se to o nobenem mestu ne more reči. Deželni odbor bi bil lahko ustregel obč. svetu, a se je iz golega formalizma pritožil. To je zausničar, proti kateri mora obč. svet iskati pomoči pri višji instanci. Poročevalec je predlagal, naj obč. svet proti ministrskemu ukazu vložijo pritožbo na upravno sodišče. Ker pa s tem cela zadeva še ni rešena in ker je potrebno, da se dobi stalna postavna podlaga za prihodnost, je poročevalec še predlagal: Obč. svet, spreminjajoč starejši sklep, naroča mestnemu magistratu, da po vseh

ulicah in trgih napravi brezizjemno samo slovenske javne napise.

Obč. svet. dr. Tavčar je dejal, da o oportuniteti radi napisov sprožene akcije noče govoriti, dasi bi se v tem pogledu dalo marsikaj omeniti. Če se že hoče klerikalna večina v to zbornico pritirati, mu je končno tudi prav, par let bo ta večina gospodarila, potem se bo vsaj trdnješa liberalna stranka v Ljubljani ustanovila, nego obstoji dandanes! Ker pa iz ostrih napadov gospoda poročevalca in iz tega, da je — prej kot ne vsled ljubljanske inšpiracije — tudi glasilo tržaških klerikalcev s svojim kopitom vsevalo v to zadevo, sklepa, da se hoče proti njegovi osebi, ker je člen deželnega odbora uprizoriti nekaka gonja, moral je spregovoriti, pred vsem za-tegadeli, da se izreče, da se omenjene gonje ne boji, najmanj pa od tržaške strani! Sicer pa meni, da deželni odbor, za kojega sklepe ni odgovoren, skoraj ni mogel drugače postopati, kakor je postopal. Poročevalec je govoril tako, kakor da se je samo deželni odbor pritožil, dočim je bila glavna pritožba vložena od druge strani. Poročevanje napravlja vtis, da se hoče za akcijo, ki se je uprizorila z izvenredno nerodnostjo, dobiti nekak „prügelknabe“, kojemu se hoče natveziti odgovornost za tuje grehe. Razlogi, ki so vodili deželni odbor, so lahko umljivi za vsakega, kdor noče navlašč slep biti. Deželni odbor je imel pred sabo zadevo, v kateri sta bili podani dve pritožbi, jedna na deželni odbor in jedna na deželno vlado. Ta zadnja morala je vsekako prej rešena biti, nego je mogel deželni odbor drugo meritorno v roke vzeti. Danes so se tu izrekle baronu Heinu neke simpatije, katerih drugače v ti zbornici ni deležen. Govorilo se je, da je njega ekscelencija v ti zadevi milejše, kalandnejše postopal, in da je deželnemu odboru namignil, prav jasno namignil, kako naj postopa. Izreklo se je še celo, da se je baron Hein tako rekoč postavil na stališče mestne občine. Res je, da se je po mnenju govornikovega baron Hein v ti zadevi precej čudno obnašal, ali tako, kakor je trdil gospod poročevalec, se pa vendar le ni obnašal. Baron Hein ni storil drugega, nego da je — da bi si ne opekeli svojih lastnih prstov, — odklonil sodbo v celi zadevi, ter je pritožnike zavrnil na deželni odbor, češ ta mora Vašo pritožbo uslišati, ker ne more zatajiti prejšnje svoje sodbe. To je tisto milejše stališče barona Heina, in gotovo bi bilo nepotreba o tem stališču še kaj spregovoriti. Ker pa je bil deželni odbor mnenja, da ni poklican opravljati posla deželne vlade, in da tudi ni poklican za barona Heina po kostanj v žrjavico segati, pritožil se je, in sicer jedino le radi kompetence. Deželni odbor pa ima, — ako se hoče spustiti v meritorno daljšo razpravo, — interes na tem, da se prej kot prej dobi razsodba tiste inštanције, ki ima konečno v celi ti zadevi zadnjo in jedino veljavno besedo. Ne sme se namreč pozabiti, da je deželni odbor oblast, ki izdaja svoje razsodbe ne po svojem čutilu, po svojem osebnem prepričanju, temveč po predpisih zakonov. Ve pa se, da ima deželni odbor pred sabo svojo razsodbo, ki je pravomočna postala, ki pa do danes še ni izpeljana. Ve se dalje, da ima deželni odbor pred sabo sklep mestnega sveta z meseca januarja 1897, s katerim se je soglasno — in takrat so sedeli v mestnem svetu skoraj vsi tisti gospodje, kakor dandanes — sprejelo, da naj se preporna zadeva tako reši, da se za bodoče napravijo dvojezični napisi — slovensko-nemški. Z jedno besedo, deželni odbor ima — kakor pravijo juristi — pred sabo res judicata. Kaki so vplivi, ki izhajajo iz takega pravnega položaja, o tem so mogoči različni dvomi. Res judicata ima vplive v privatnem življenju in morda jih ima tudi v javnem življenju. O tem so mogoči različni dvomi — in gospod poročevalec, ki se s pravniško stranjo te zadeve ni bavil, bavil se je samo z osebno stranjo te zadeve — teh dvomov ni odstranil. Gotovo pa je, da je na svetu samo jedna oblast ki ima moč, da inapelno razsodi, imali „res judicata“ kaj upliva, ali ne. Ta inštanca pa je upravno sodišče: če bo ono izreklo, da res judicata ne more imeti nikakega nasledka, dobro, če bo pa upravno sodišče razsodilo, da je stvar že definitivno razsojena, potem pa tudi deželni odbor ne

more ničesar pomagati, in naj se na glavo postavi. Tako je in nič drugače! In zategadelj je le koristno, da se prej kot prej provocira sazodba upravnega sodišča. Da je pa temu tako, zahvaliti se imate — ne sedanjemu odboru — nego klerikalni stranki, ki je svoj čas — kakor marsikatero drugo, — tudi to zadevo radikalno pokvarila. Popolnoma neutemeljeno je torej udrihanje po čeželnem odboru. Napadati na ta način vrhovno avtonomno oblast v deželi, kakor je to storil gospod poročevalec, je pa tudi malo modro, ker bo imel končno rešitev te stvari v svoji roki morda vendar-le tisti deželni odbor, na kojega se s takim veseljem zabavlja, tako v Ljubljani kakor v Trstu! Tako je in nič drugače!

Poročevalec Plantan je dejal, da nihče ne misli na kako gonjo proti dr. Tavčarju, na kar so bili sprejeti odsekovi predlogi.

Po poročilu obč. svet. dr. Stareta se je sklenilo, zahtevati od erarja 4668 gold. letne odškodnine za pobiranje državnih davkov, in sicer od 1. januarja 1900, sicer ustavi mestna občina pobiranje tistih davkov.

Prošnja Josipa Šarca za odškodnino je bila odklonjena; v svrhu dogovorov z delniško družbo za plinovo razsvetljavo radi izvensodne obravnave sta bila izvoljena obč. svetnika dr. Stare in Plantan, prošnji Nabernekovih dedičev za odpisno dovoljenje se je ugodilo. (Poroč. Proseno.)

O prepovedi izvršitve sklepa obč. sveta z dne 19. septembra tičočega se celjskih izgrediv proti Čehom in Slovencem je bilo po poročilu obč. svet. Plantana sklenjeno, pritožiti se na upravno sodišče.

O gradnji šolskega poslopja za mestno dekliško osemrazrednico pri sv. Jakobu je poročal obč. svet. Pavlin. Predlagal je, naj se poslopje zgradi po načrtih inženerja Sbrizaja. Stavba bo veljala 94.000 gold. Dela naj se koj razpišejo z dostavkom, da mora biti poslopje do 1. avgusta 1901 gotovo.

Obč. svet. Šubic je zahteval, naj se naredi moderna fasada, obč. svet. Tosti je nasprotoval, ker bi se zgradba zopet zakasnila, župan Hribar pa je opomnil, da se s tem zgradba nič ne zavleče. Obč. svet. Dimnik je predlagal, naj se v poslopju napravi tudi stanovanje za šolsko voditeljico.

Sprejet je bil odsek predlog z dostavkom obč. svetnikov Šubica in Dimnika.

Isti poročevalec je poročal o gradnji mestne jubilejske ubožnice v Vodmatu in je predlagal, naj se zgradi po načrtu in proračunu arhitekta Fabianija in naj se dela koj razpišejo. — Sprejeto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o delovanju mestne policije l. 1899 in o hišnem redu za „Mestni dom“. Njegovi poročili sta bili odobreni.

Obč. svet. Pavlin je poročal o obratovanju Siemens & Halske za gradnjo elektrarne. Proračun je bil odobren. Isto tako je bilo odobreno njegovo poročilo o načrtu električne železnice od Špitalskih ulic po Mestnem in Starem trgu skozi sv. Florijana ulice do cerkve sv. Florijana.

Končno je obč. svet. Pavlin obširno in korenito pojasnil razmere na južnem kolodvoru ter s tem utemeljil svoj samostalni predlog, kateri se glasi:

Mnogoštevilne in velike nezgode, katere so se primerile v zadnjem času na glavni progji c. kr. južne železnice, dokazuje jasno, da slednja ne zadošča več sedanjemu prometu. Zaradi tega naprosi se c. kr. železniško ministrstvo kot vrhovna nadzorstvena oblast, da z vso strogostjo prisili imenovano železniško družbo do take uredbe železniške uprave, kakoršno zahtevajo prometne razmere te, jedne najvažnejših komunikacij naše države in oziri na varnost življenja potnikov in železniškega osebja. Taka uredba pa je mogoča le potem, če se zdatno pomnože vozna sredstva in železnično osebje in če se temeljito prenaredi važnejši kolodvori.

Izmed vseh kolodvorov južne železnice je najbolj zastarel oni v Ljubljani, kateri po svoji legi in obliki vrhu tega ovira zdatno razvoj in promet mesta. Uvaževaje naravnost neznosne razmere te jako važne železniške točke naprosi se c. kr. železniško ministrstvo vnovič in najnujnejše, da z vso svojo avtoriteto deluje na hitro in ugodno rešitev tega tudi za promet na c. kr. državnih in dolenskih železnicah jako nujnega in velevažnega vprašanja.

Uvaževaje nadalje okolnost, da je železniški promet v jugu naše države šele v pričetku svojega razvoja, ter da se bodo ta

promet v ne predolgi prihodnosti še jako izdatno pomnožiti moral, če hoče država sploh kaj napredovati, izraža mestni zastop ob jednem mnenje, da zamore zaščevati vsem prometnim in varnostnim zahtevam mestne občine, in to ne le za sedaj, temveč tudi za daljno prihodnost le tak kolodvor, kateri bi bil skupen za vse ljubljanske železniške proge, kateri naj bi bil določen za osebni in za promet z blagom, in kateri naj bi imel proti mestu kolikor mogoče radialno lego, kateri bi se tedaj brez ovir za razvoj mesta lahko poljubno podaljšal.

Iz teh razlogov zamore mestni zastop zares končno rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja videti le v tem, da se opusti južni kolodvor na sedanjem mestu, in da se zgradi med Dunajsko cesto in sedanjim državnim kolodvorom deloma tudi na prostoru slednjega nov skupen kolodvor za vse v Ljubljano vodeče proge. Ta kolodvor naj bi bil pristopen za osebni promet z Dunajske ceste, za promet z blagom pa od nasprotno, toraj od strani sedanjega državnega kolodvora, in naj bi imel izvoz za južno železnico proti Dunaju in za dolenske železnice proti severovshodu čez ljubljansko polje onkraj topničarske vojašnice. Oni del kolodvora, kateri bi služil osebnemu prometu, naj bi imel posebne stalne tire in perone za posamezne proge, kateri naj bi bili prestopni deloma pod površjem kolodvora.

Mestnemu magistratu se naroča, da predloži to resolucijo s primernim dopisom c. kr. železničnemu ministru.

Ta predlog se odkaže stavbnemu in policijskemu odseku in posvetovanje in v poročanje v prihodnji seji mestnega sveta.

Vsi predlogi so bili sprejeti.

Koncem seje je obč. svet Turk interpeliral radi prehoda na Dunajski cesti, na kar je župan Hribar odgovoril, da bi erar, čigar last je ta cesta pač to dovolil, da bi pa ne kazalo to storiti, ker se vrše neka pogajanja.

Sledila je potem tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. januarja.

— **Osebnosti.** Okrožnim zdravnikom v Velenju je imenovan g. dr. Viktor Kac, vrl naroden zdravnik. — Poštini in brzojavni poduradnik g. Iv. Aljančič je iz Trebnjega premeščen v Ljubljano.

— **Iz Tolmina** smo prejeli včeraj naslednjo izvoljavko: Zbrani volilci so poslali zopet izvoljenemu grofu Alfredu Coroniniju nezaupnico.

— **Slovensko gledališče.** Sinoči so prvič ponavljali „Večnega mornarja“ s prav lepim uspehom. Mnogobrojnemu občinstvu je ugajalo tako proizvajanje kakor uprizoritev. To je dokazovalo oduševljeno ploskanje, ki se je po nepotrebi oglašalo celo pri odprti sceni. Glavno zaslugo za vzorno proizvajanje te opere imata g. Noll in gđ. Carneri. Priznana je pevska umet. g. N., a naravnost občudovali smo krasoto petja gđ. C. Gđ. Carneri je tudi sinoči izborna pela ter je dosegla v drugem in tretjem dejanju v vsakem oziru popoln uspeh. G. Noll je pel Holandca z njemu lastno vztrajnostjo in dovršenostjo ter bil posebno izboren v monologu v prvem dejanju ter v duetu s Sento. Tudi g. Pestkowski je dosegel prelep uspeh, saj ga je odlikovalo občinstvo v drugem dejanju s posebno pohvalo. Njegovo krepko, odlično petje mu pridobiva vedno več in več simpatij. Prav dobra sta bila tudi gg. Desari in Lebeda, prvi posebno v duetu s Sento in ob kavatini v zadnjem dejanju. Dobro je pela gđ. Bitenčeva. Ženski zbor se je odlikoval s pesmijo predic, moški s plesno pesmijo v zadnjem dejanju. Proti nje koncu pa je bil razglašen. Orkester je igral prav krepko in vztrajno. G. Benišek je bil tudi to pot na svojem mestu.

— a —

— **Russkij kružok v Idriji** ima v četrtek, 1. februarja t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih „Čitalnice“ osnovalni shod in I. občni zbor z dnevnim redom: 1. Čitanje pravil, 2. sprejem členov, 3. volitev odbora, 4. določitev pristopne in rednih doneskov, 5. slučajnosti. Povabljeni so vsi, ki so se doslej učili ruščine, pa tudi drugi, ki se na novo žele učiti, kajti pri zadostnem številu zglasenih se prične učenje za nje posebe. A tudi kdor se ne namerava učiti ruščine, naj blagovoli pristopiti kružku s plačevanjem letno 2 K, ali

jedenkrat 10 K, da omogoči društvu uspevanje z nabavo učilnih sredstev in knjižnice. Osnovatelj.

— **Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.**

O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila dne 19. januarja t. l., smo prejeli nastopno poročilo: Potem, ko proglašil predsednik sklepčnost, predstavi konceptnega praktikanta M. Zarnika kot novega šolskega referenta. Zapisnikar poroča o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame soglasno na znanje. Sklene se namestitev mestnih učiteljev Leopolda Armiča in Josipa Cepudra z dekretom kot delaršiška učitelja in izposlovanje predlagane nagrade za ta pouk. Prošnja „Ljubljanskega učiteljskega društva“ za preuredbo pravnih razmer učiteljstva se priporočilno predloži deželnemu šolskemu svetu. Sklene se dovolitev hospitacij v mestnem šolskem okraju in kar je potrebno v to svrhu. Prošnja kateheta na barjanski šoli za nagrado se kot postavno neutemeljena odkloni; naprosi se pa deželni šolski svet, da mu zviša potnino. Glede prošnje „Ljubljanskega učiteljskega društva“ za ustanovitev deške in dekliške meščanske šole v Ljubljani se po kratki debati, tikajoči se šolskih bremen, na predlog okrajnega šolskega nadzornika prof. Levca sklene, da se obrne na c. kr. deželni šolski svet s prošnjo za izspremenbo določil o ustanavljanju meščanskih šol v tem smislu, da prevzame normalno-šolski zaklad izplačevanje aktivitetnih prejemkov in stanarine meščanskega učiteljstva v Ljubljani. Nekemu učitelju se sklene izposlovati novčno podporo in drugemu zvišanje pokojnine in milodara. Rešijo se končno prošnje treh vnanjih učenk za vsprejem v mestne šole.

— **„Glasbena Zora“.** 1. številka drugega letnika izide jutri z jako bogato in lepo vsebino. „Glasbena Zora“ bo imela poleg redno prilogo z doneski v prozi. Naj bi našla „Glasbena Zora“ čim največ naročnikov in prijateljev!

— **Pevskega društva „Ljubljane“** velika maškarada pod naslovom „Dantejev pekel“ vzbuja mej občinstvom vedno več zanimanja tako v Ljubljani kakor tudi na deželi, kar najbolje dokazuje to, da se je prijavilo že mnogo zunanjih odličnjakov ter različna društva. To pa po vsej pravici, kajti tako imenitne, celo sokolsko dvorano obsegajoče slikarije, katere bodo predstavljale Dantejevo potovanje skozi pekel, bodo naredile na vsacega posetnika maškarade najčarobnejši vtisk. Natančno torej po opisu Danteja spremenjena bode dvorana v pekel. Odbor društva skrbel je pa tudi zato, da bodo oni, katerim bi morda v peklu bilo prevroče, našli hladila v „peklenski kavarni“, katera bode opremljena z vsem komfortom, kjer bodo brhke sata nelke skrbele za reelno in točno postrežbo posetnikom „peklenske kavarne“. V šesterih, idilično s cveticami okrašenih „Chambre separée-jih“ nudilo se bode obiskovalcem mnogo zabave.

— **Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“** opozarja svoje člane na veselico samskega kluba v Kranju in na kolesarski ples v Škofjiloki, za katere veselice je dobil klub vabilo. Veselica samskega kluba v Kranju bo jutri, kolesarski ples v Škofjiloki pa na svečnico.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Ribnici** priredi pod pokroviteljstvom blagorodnih gospoj Marije Gruntarjeve, Klementine Pauserjeve, Ane Podbojeve, Matilde Rudescheve, Štef. dr. Schifferrjeve in Albine Višnikarjeve v hotelu g. Antona Arkota dne 4. februarja veselico. Svira oddelek vojaške godbe pešpolka št. 27. Vstopnina 1 krono. Čisti dobiček je namenjen za poplačilo nove brizgalne. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Narodna čitalnica v Črnomlju** priredi na Svečnico „Vodnikovo svečanost“ z naslednjim programom: 1. A. Nedved: „Violičin vonj“. H. Volarič: „Gospodov dan“, (mešana zbor). 2. T. Th. Cursch-Bühren: Trospjev za sopran, alt in bariton s spremljevanjem glasovira. 3. G. Kaiser: „Moj ideal“. Veseloirga v jednem dejanju. 4. Sijajen ples. — Med posameznimi točkami svira godba na lok.

— **Savinska podružnica slovenskega planinskega društva** priredi dne 1. februarja ob 6. uri zvečer svoj redni občni zbor v gostilni Hausenbichlerjevi v Žalcu. Ker je ta podružnica eminentne važnosti za razvoj pravilne turistikke med Slovenci in ker je važna postojanka za ohranitev

narodnega značaja naših prekrasnih planinskih krajev zelene spodnje Štajerske je upati obilne udeležbe. Predaval bo tudi vrl obilne turist g. Kocbek o Triglavu in razkazoval slike dotičnega pogorja. Na 6. t. m. napovedani občni zbor se je zaradi veselice na Vrnskem preložil na 1. februar.

— **Železnica Brežice-Novo mesto.** Železniško ministru je gosp. Štefanu pl. Daubachyju v Zagrebu dalo za dobo jednega leta dovoljenje, izvrševati tehniške priprave za zgradbo železnice iz Novega mesta v Brežice.

— **Gasilnemu društvu v Mokronogu** je ministru dovolilo prirediti efektno v društvene namene.

— **Poskušeni umor?** Marija Šuštaršič iz Toplic se svojo 25letno sinaho, s katero je že dlje časa živela v sovraštvu, ovadila sodišču, da jo je hotela zastropiti, češ, da ji je od žveplenk nastrganega fosforja vrgla v močnik.

— **Samomor.** V Mariboru se je ustrelil 18letni trgovski učenec Ernest Rupprich.

— **Avstrijski delavci pri železnicah na Kitajskem.** V zadnjem času je odišlo mnogo delavcev iz Avstrije na Kitajsko iskat dela v rudokopih in pri zgradbah železnice. Delavci se svare, naj se nikar ne podajo tjakaj, ker ne bodo dobili dela, kajti beneški delavci so mnogo ceneji. Kdor pa le hoče iti, naj se obrne popred tukaj do zastopnika dotičnih indikator, da si zagotovi delo in dobi plačano vožnjo.

— **Srčna kap** je zadela včeraj popoldne Jakoba Jurjevca, oženjenega fijakarskega hlapca pri Francu Kušarju v Gospodskih ulicah št. 4. Jurjec je doma iz Moravč. Gospodar ga je našel ob pol 6. uri zvečer na stranišču mrtvega. Poklicani zdravnik je konstatiral, da ga je zadela srčna kap.

— **Nova razglednica.** V zalogi knjigo-tržnice Kleinmayr & Bamberg je izšla dvojna razglednica predstavljajoča Ljubljano s kamniškimi planinami v ozadju. Podobica je jako lepa in fino izdelana. Cena 20 vinarjev.

— **Pojasnilo.** Glede tepeža mej hlapci nam je popraviti dotično notico v toliko, da se to ni zgodilo pri gospej Ivanki Treo, ampak da se je zgodilo pri gospej Josipini Treo na Marije Terezije cesti št. 12. — Glede notice, da se je klovn Hledek brez vožnega listka peljal iz Trbiža v Ljubljano, se je izkazalo, da je bil pač aretiran, ker je bil tega obdolžen, da pa je imel vožni listek.

* **Zdravnik in norec.** V lyonski blaznici je predvčerajnim neki umobolni zasedil zdravniku v srce čevljarsko šilo. Potem je sedel na mrtvo truplo ter se grozničavo krohotal. Zdravniški poklic zahteva tudi svoje žrtve.

* **Umor ljubice.** V Litomeščah so našli te dni 30letno šiviljo Ano Schrötter za velikim kupom snega docela razmesarjeno. Imela je 38 strašnih ran na glavi, vratu, prsih in trebuhu. Umora sumen je krojač Josip Kühnel, a dokazov ni nobenih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. januarja. Ministrski predsednik Körber se pelje jutri v Pešto. Včeraj je konferiral s češkim namestnikom grofom Coudehoveom. Ta je danes obiskal ministra Rezeka.

Dunaj 31. januarja. „Ostdeutsche Rundschau“ prijavlja pisma, ki sta si jih pisala Funke in Wolf. Funke je povabil Wolfa, naj njegova stranka za pravne konference določi svojega zastopnika. Wolf je odgovoril, da se njegova stranka ne udeleži nikakih pravnih konferenc, dokler se nemščina ne uzakoni kot državni jezik.

Dunaj 31. januarja. Dvorni svetnik Filip Knoll, ki je bil kandidat za mesto levčarskega ministra brez portfelja, je tu umrl.

Dunaj 31. januarja. „Arbeiter-Zeitung“ javlja, da je vodstvo angleških premogarjev poslalo 8000 K za štrajkujoče premogare in začelo zanje zbirati po celi Angleški. V Moravski Ostrovici štrajka danes 16.000 premogarjev. Ogrski premogari so izdali okrožnico, naj ne gre nihče delat v avstrijske premogokope in naj nihče ne dela čez delavski čas. Premogari v Ljubnu so formulirali svoje zahteve in hočejo za-

četi štrajk, če do 6. februarja t. l. ne dobe odgovora.

London 31. januarja. Prestolni nagovor naznanja, da se bo vojna v Južni Afriki nadaljevala, dokler se ne doseže zmaga. V perski zbornici sta govorila Salisbury in Rosebery, v poslanski zbornici Pease, Pretzman in Campbell. Fitzmaurice je predlagal nezaupnico. Najvažnejša dogodba je, da so se vsi irski poslanci združili in da so sklenili predlagati, naj se, pripoznavaje popolno neodvisnost Transvaala in Oranje-republike, sklene mir.

London 31. januarja. Iz Kapstadta se javlja, da je general Buller imel dne 29. t. m. ogovor na svojo armado, v katerem je rekel, da se ni zaman borila, četudi se je morala umakniti. Rekel je, da je dobil ključ do pota v Ladysmith v roke in da bo čez teden dni tam. To bahanje se zdi celo vladnim listom smešno.

London 31. januarja. „Times“ poroča, da so Angleži morali zapustiti Spionskop, ker niso došli topovi. Vojaštvo je bilo na Spionskopu tako stisnjeno, da se ni moglo ganiti. Ker so burske granate mej njim strašno razsajale, se je moralo umakniti.

Poslano.*

Neki „slovenski pristaš“ objavil je dne 24. prosinca t. l. v št. 7. „Južnoštajerske“, nvodni članek pod zaglavjem „Trgovsko bojno zborovanje“, v katerem z ostrimi besedami obsoja prireditve shoda spodnještajerskih trgovcev v Mariboru sploh in mene kot udeleženca in govornika Slovenca.

Ne da bi se mislilo, da se hočem opravičevati, ampak samo, da se ne bode napačno o mojem postopanju pri tem shodu sodilo, hočem na tem mestu kratko odgovoriti na deloma neresnične, deloma neotesane in srdite besede dotičnega člankarja.

Snovanje klerikalnih konsumnih društev, napolnilo je, kakor na Kranjskem tako sedaj tudi na Spodnjem Štajerskem, trgovce do skupne akcije proti temu vsemu trgovstvu nevarnemu gospodarskemu gibanju, v polnem prepričanju, da škodujejo konsumna društva, ravno tako trgovcu Slovincu, kakor trgovcu Nemcu. Vsled tega je sklicala petorica spodnještajerskih trgovcev, med temi tudi moj oče g. And. Elsbacher, shod dne 15. prosinca t. l. v Mariboru, z namenom, se tam brez ozira na narodno mišljenje posameznika, skupno posvetovati, kako bi se dalo proti konsumnim društvom vspešno postopati.

Ker sem pri zborovanju tudi jaz kot Slovenec segel v debato, zameril sem se pri dopisniku zgoraj imenovanega članka v toliki meri, da je on sedaj celo v dvomu, če se smem jaz še med slovenske somišljenike šteti, češ — ako se slovenski trgovec zborovanja udeleži, čigar prireditelja sta g. Rakusch in g. dr. Mravlag iz Celja (?) itd. — za tega ni več prostora v slovenski stranki!

Akoravno me ta zaničevalna obsodba, izrečena od nepoklicanega dopisnika, nikakor ni prestrašila, replikujem vendar na isto z odločno izjavo, da sem se od nekdanj čutil odkritega neustrašnega Slovenca. Ostal bodem tudi nadalje svojem prepričanju zvest, četudi ne najdem več milosti v očeh nekaterih prenapetih gospodarskih organizatorjev. Če pa dopisnik „Južnoštajerske“ misli, da se pri posvetovanju stanovskih interes, Slovenec ne sme poleg Nemca udeležiti zborovanju, na skupno gospodarsko delovanje, potem mu naravnost odvrnem, da je to vkljub neznosnim narodnostnim razmeram na Spodnjem Štajerskem, v dosego konečnega uspeha nujno potrebno. V tem slučaju morajo prenehati medsebojna narodnostna nasprotstva, seveda pod pogojem, da se vsacega narodnost popolnoma respektuje.

Od izpolnitve tega pogoja bode odvisno, če bodo zamogli slovenski trgovci z nemškimi kolegi v ustanovljenem trg. in obrtn. varstvenem društvu, vsukupaj delovati, kar bi bilo v interesu društva in njegovega vitalnega namena, nujno želeli.

Laški trg, dne 29. prosinca 1900.

Konrad Elsbacher.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Ivan Komat, krojač in Ivan Gačnik, čevljar, sta čutila potrebo, mene v „Slovenskem Narodu“ dné 26. t. m. lažljivo napasti, ker sem obema stanovanje sodnijsko odpovedal, in še tu sta mi delala ovire in me tudi napadla v mojem lastnem stanovanju. Na ta napad le izjavim, da bralci tega lista gotovo poznajo razloček med menoj in med Komatom in Gačnikom. Vse drugo pred sodiščem, kjer bom tako za doščenje dobil, da Komatu in Gačniku ne bode ljubo.

Alojzij Korsika.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (239)

Za prebivalce mest, uradnike I. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom množega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (11-2)

Pozor!

Tale prostorček je prihranjen za **Ervina Burdycha**, lekarja v **Skoči lokl.**

Zakaj? (136-5)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umri so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 27. januarja: Jera Parte, delavčeva hči, 3 leta, pljučnica. — Meta Učakar, železničarjeva vdova, 79 let, vodenica. Dne 28. januarja: Ivana Petrovič, mizarjeva hči, 19 mes., davica. — Ivana Košir, gostija, 43 let, jetika. — Ivan Stinglmaier, prisiljenec, 50 let, vodenica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30.	9. zvečer	722.0	-0.4	brezvetr.	megla	1.9 mm
31	7. zjutraj	724.5	-0.7	sl. jvzhod	sneg	
	2. popol.	727.0	4.2	sl. jzhod	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 0.8°, normale: -1.8°.

Protih posnemanju zavarovano arstveno znamko.

Želodčna sol

Dunajska borza

dne 31. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 60 h
Skupni državni dolg v srebru	99 " 55 "
Avstrijska zlata renta	98 " 90 "
Avstrijska krona renta 4%	98 " 65 "
Ogrska zlata renta 4%	98 " 90 "
Ogrska krona renta 4%	94 " 70 "
Avstro-ogrsko bančne delnice	131 " 60 "
Kreditne delnice	235 " 40 "
London vista	242 " 20 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	115 " 10 "
20 mark	23 " 62 "
20 frankov	19 " 22 "
Italijanski bankovci	89 " 80 "
C. kr. cekini	11 " 42 "

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pzinja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzinja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Pomožnega uradnika

kateri je več slovenskega in nemškega jezika ter v malem konceptu izvežban sprejme takoj Vilibald Swoboda, c. kr. notar v Trziču. (226-2)

Stanovanje

z 2 sobama in pripadki išče se za takoj. Naslovi naj se oddajo v upravnistvu „Slov. Naroda“, (240)

VABILO

občnemu zboru

okrajne posojilnice v Krškem ki bode v nedeljo, dné 11. marca 1900 ob 11. uri dopoldne v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Račun načelstva in poročilo nadzornikov.
3. Volitev načelstva in nadzornikov.
4. Nasveti.

Ako bi ne bil občni zbor ob 11. uri sklepčen, bode takoj ob 1/2 12. uri drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno.

V Krškem, dné 30. januarja 1900.

(236) Načelstvo.

Kašelj in hripavost

odstranijo najhitreje **lekarnarja Piccoli-ja salmiakove pastile.**

Te so najboljšje preprečilno sredstvo proti enakim slabostim v mrzli letni dobi.

— 1 zavitek 10 kr. —

Vnanjim naročnikom se pošilja 5 zavitekov za 50 kr. poštine prosto, ako se znesek naprej vpošlje v znamkah ali s poštno nakaznico. (2283-7)

Za mesec maj se odda stanovanje

Pred škofijo št. 16, III. nadstr. Poizve se v hiši ondi. (229-3)

„Ljubljanski Zvon“

št. 1 leta 1897 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce (Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch) pri Celju. (143-5)

Specerijska trgovina

v mestu z 2000 prebivalci ter lepim prometom,

se radi družinskih razmer odda.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (145-5)

Najnovjše

blago za plesove

svile Lyonnais, volne in batista od 25 kr. naprej je ravnokar došlo pri (106-6)

I. Grobelniku Ljubljana.

Zaostali ostanki se oddajajo za polovično ceno.

Vzorcji se pošiljajo na deželo poštine prosto.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. (228-2)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Velika domača

družba za zavarovanje življenja

ki ima jako konkurenco omogojuče tarife in posebno liberalne zavarovalne pogoje išče

spretnega zastopnika za Ljubljano.

Nestrokovnjakom se eventualno za instrukcijo in za uvežbanje dá uradnik na razpolaganje na stroške družbe. — Obširne ponudbe pod: „Sichere Existenz 1700“ upravništvu „Slovenskega Naroda“. (177-2)

Compagnie Générale Transatlantique

francoska proga z brzimi poštini parobrodi Basel-Pariz-Havre-New York.

Vožna cena v III. razredu iz Basela v New York 80 (osemdeset) gld.

Prihodnje odplutbe:

iz Basela	8. februarja	iz Havra	10. februarja	parobrod „La Touraine“
„	15. „	„	17. „	„La Normandie“
„	22. „	„	24. „	„La Bretagne“
„	1. marca	„	3. marca	„L' Aquitaine“
„	8. „	„	10. „	„La Gascogne“
„	15. „	„	17. „	„La Touraine“

Za sklepanje pogodb se priporoča (235-1)

Zwilchenbart, 9 Centralbahnplatz, nasproti kolodvoru, Basel (Švica).

Št. 2488.

Razglas.

(217-3)

Rešilna postaja v „Mestnem domu“ izročila se je svojemu namenu.

Le-ta bode posredovala na zahtevanje pri vsaki nezgodi v mestnem okrožju, skrbela za prvo zdravniško pomoč in za prevoz ranjencev v tukajšne bolniške zavode ali pa v njihova stanovanja, prevažala pa tudi na zahtevanje druge bolnike — izimši one, ki imajo nalezljive bolezni — v bolniške zavode ali pa iz njih.

V slučajih potrebe poslužuje naj se p. n. občinstvo telefona, kjer je poklicati št. 25 („mestna glavna policijska stražnica“), ali pa naj po kakem drugem najkrajšem potu obvesti mestno stražnico v „Mestnem domu“.

Poleg rešilne postaje uredila se je v „Mestnem domu“ tudi **zdravniška ordinarijska soba.**

Tu bosta odslej gospoda mestna zdravnik brezplačno ordinovale za uboge, in sicer vsak dan — izimši nedelje in praznike — od 9. do 10. ure dopoldne in pa od 1. do 2. ure popoldne.

To se nanašnja s pozivom, da se ubožci, ki imajo pravico do brezplačnega dobi-vanja zdravlil in do brezplačne zdravniške pomoči, obračajo v slučajih potrebe semkaj ob gori navedenih urah.

Mestni magistrat ljubljanski

dné 20. januarja 1900.

Šivalni stroji
najboljši in najcenejši.

Cenj. g. ženinom in gdč. nevestam priporočam svojo veliko, bogato, največjo zalogo **srebrnine in zlatnine, ure, verižice, prstane, stenske ure, budilke. Namizna oprava (žlice, vilice, nože) iz pravega in kina srebra.**

Vse to po jako nizkih cenah in najnovjše vrste.

Za obilen obisk se priporočam z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urur

na Velikem trgu nasproti rotovža.

Styria novi modeli
1890
imam že v zalogi.